

nota

Beslisnota verlenging bekostigingsbesluit veiligheidsregio's

1. Aanleiding

Bij de budgettaire besluitvorming afgelopen zomer werd en nog van uitgegaan dat de tijdelijke Oekraïne wet per 1 januari 2023 in zou gaan en dat de taak van Veiligheidsregio's per 1 januari 2023 zou vervallen. Daarom heeft er toen geen besluitvorming over verlenging van het bekostigingsbesluit plaatsgevonden. Het is nu helder dat 1 januari 2023 niet wordt gehaald en dat er in ieder geval voorlopig een rol bij de Veiligheidsregio's blijft liggen. Daarom is het voorstel van JenV veiligheidsregio's t/m Q2-2023 te financieren en het bekostigingsbesluit te verlengen voor hun taak t.a.v. de opvang van Oekraïense ontheemden.

JenV stelt voor de verwachte onderuitputting van ca. 35 miljoen euro op het budget voor 2022 hiervoor in te zetten. Indien noodzakelijk kan ook naar de verwachte onderuitputting op de RVB-regeling worden gekeken (ca. 10 mln.). Hierdoor is dit voorstel inpasbaar binnen de huidige beschikbare budgetten voor JenV i.r.t. de opvang van Oekraïense ontheemden. Dit kan dan budgettair verwerkt worden bij Voorjaarsnota.

2. Geadviseerd besluit en kernpunten

U wordt gevraagd

- In te stemmen met de verlenging van het bekostigingsbesluit voor de veiligheidsregio's met tot en met 30 juni 2023. Besluitvorming over de eventuele verlenging voor de tweede helft van 2023 volgt nog en loopt cf. de afspraak in de Miljoenennota mee bij Voorjaarsnota – dit voorbehoud is ook gemaakt in de regeling die juridisch-technisch bekostiging t/m 2023 mogelijk maakt.

3. Toelichting

Ten eerste wordt een verlenging voorgesteld van het bekostigingsbesluit opvang ontheemden Oekraïne voor veiligheidsregio's. Het is onzeker in welke mate en in welk tempo instroom van Oekraïners in 2023 mag worden verwacht en dus in welke mate coördinatie en eerste, acute opvang door de veiligheidsregio's nodig zal blijven. Een deel van de veiligheidsregio's heeft 'hubs' gesloten en taken afgebouwd na de eerste, acute taken in maart 2022. Tegelijkertijd hebben de veiligheidsregio's een doorlopende rol bij het (ver)plaatsen van ontheemden in noodopvanglocaties. De hubs die nog open zijn fungeren als vraagbaak en informatiecentrum. Door de verlenging ontstaat ruimte om de taken van de veiligheidsregio's, waar dit Bekostigingsbesluit voor in financiering voorziet, te

evalueren en eventueel elders te beleggen of te herzien. Eventuele budgettaire consequenties worden meegenomen bij de voorjaarsnota besluitvorming. Na 30 juni creëren we dan een mogelijk moment om de taaktoewijzing en de bekostiging op een andere manier te regelen. Mocht de taak wel bij de veiligheidsregio belegd blijven is de bekostiging ook voor de tweede helft van 2023 in juridische zin geregeld. Budgettaire besluitvorming over beide periodes vindt plaats bij voorjaarsnota.

Daarnaast is een technische wijziging opgenomen van het begrip "ontheemde". Deze wijziging brengt deze definitie in overeenstemming met de formulering die ook in andere regelingen is opgenomen.

**Programma Directoraat-
Generaal Oekraïense
Ontheemden**

Datum
7 november 2022

Ons kenmerk
4322512

3.1 Politieke context

Door de voortdurende oorlog in Oekraïne zijn volgens gegevens van UNHCR ruim zeven miljoen ontheemden buiten Oekraïne opgevangen. Op 27 oktober 2022 zijn er ruim 88.000 ontheemden uit Oekraïne, onder wie ruim 6.600 derdelanders, in Nederland. De instroom gecorrigeerd met uitstroom bedroeg tot september ongeveer 1.000 Oekraïners per week. Momenteel is de netto instroom ongeveer 700-800 Oekraïners per week, en dat aantal wordt ook voor de komende maanden nog verwacht. Op 27 oktober verbleven ruim 62.000 ontheemden uit Oekraïne in de gemeentelijke noodopvang. Dit leidt tot een bezettingsgraad van 96%. Dit percentage is hoog, maar het lukt voorlopig om de instroom van Oekraïners gelijk op te laten lopen met het gereed komen van nieuwe opvangplekken. Dit blijft een uitdaging en de marge is niet groot.

3.2 Financiële overwegingen

Beleidskeuze uitgelegd Onderbouwing doeltreffend, doelmatig en evaluatie (CW 3.1)	
1. Doel	Het doel is het verzorgen van de eerste opvang van ontheemden uit Oekraïne bij aankomst in Nederland en het ondersteunen bij de plaatsing in (nood)opvanglocaties bij verschillende gemeenten.
2. Beleidsinstrument(en)	Het kabinet voorziet in een incidentele bijdrage aan veiligheidsregio's voor de daadwerkelijk gemaakte kosten (meerkosten) die aanvullend worden gemaakt ten behoeve van de coördinatie en eerste opvang van ontheemden uit Oekraïne.
3. Financiële gevolgen voor het Rijk	Bij het opstellen van het huidige bekostigingsbesluit was een bedrag van 0,5 mln. per maand per veiligheidsregio geraamd. Gebaseerd op de aanvragen zoals door de regio's ingediend voor 2022 ligt dat bedrag dichterbij 0,3 mln. per maand per veiligheidsregio. Periode 1 van de

	verlenging zal dan naar verwachting 6 maanden * 25 regio's * 0,3 mln. = 45 mln. kosten. Naar schatting zal 80% daarvan tot betaling komen in 2023, dus 36mln., en 20% in 2024, dus 9 mln. Deze budgettaire consequenties worden meegenomen in de voorjaarsnota. Dekking komt uit het bedrag dat nu nog in de regeling zit (inschatting is circa €35 mln, deels in 2022 en deels in 2023). Eventueel aanvullend benodigde dekking komt uit de verwachte onderuitputting van de post RVB-transitie. Onderuitputting wordt verwerkt in de slotwet en de budgettaire verwerking van de benodigde middelen in 2023 wordt meegenomen in de voorjaarsnota.
4. Nagestreefde doeltreffendheid	Voor het verzorgen van de eerste opvang van ontheemden uit Oekraïne en het ondersteunen bij de plaatsing in (nood)opvanglocaties bij verschillende gemeenten wordt gebruik gemaakt van de positie en expertise van de veiligheidsregio's. Het Bekostigingsbesluit zorgt dat (een gebrek aan) financiering geen drempel vormt bij het uitvoeren van die taak. Kosten die in aanmerking komen voor vergoeding uit dit Bekostigingsbesluit dienen voort te komen uit de coördinatie en eerste acute opvang van ontheemden uit Oekraïne. Door deze kosten te vergoeden, kan er een betere eerste opvang en spreiding gerealiseerd worden van ontheemden. Er zijn weinig administratieve lasten bij het indienen van de aanvraag door een verantwoordingssystematiek die aansluit bij de gebruikelijke systematiek voor specifieke uitkeringen. Dit houdt in dat veiligheidsregio's een toekenning krijgen voor een gehele regio en periode en dit doen namens henzelf, eventuele coördinerend gemeenten in die regio, en GGD- en/of GHOR van hun veiligheidsregio.
5. Nagestreefde doelmatigheid	De bekostiging van de rol van veiligheidsregio is een doelmatige besteding, omdat gebruik wordt

**Programma Directoraat-
Generaal Oekraïense
Ontheemden**

Datum
7 november 2022

Ons kenmerk
4322512

	gemaakt van bestaande organisaties die relevante expertise hebben over het veld en deze taak. Dit mede gezien het feit dat de opvang van ontheemden decentraal geregeld is. Daarnaast dient deze bekostiging te worden gezien in een breder palet aan regelingen. Zo worden gemeenten vergoed vanuit de specifieke uitkering voor opvang en verstrekking in de gemeentelijke en particuliere opvang. Daarnaast wordt er gewerkt aan een vergoeding vanuit het ministerie van VWS aan gemeenten en GGD GHOR voor wat betreft het domein van publieke gezondheid, jeugd en maatschappelijke ondersteuning. Dit besluit vult een hiaat in deze regelingen.
6. Evaluatieparagraaf	Er is niet voorzien in een separate evaluatie van dit besluit. Nut en noodzaak van dit besluit zijn niet los te zien van de keuzes die in het totaal van de bekostigingssystematiek voor de opvang van ontheemden uit Oekraïne worden gemaakt.

**Programma Directoraat-
Generaal Oekraïense
Ontheemden**

Datum
7 november 2022

Ons kenmerk
4322512

3.3 Juridische overwegingen

De verlenging van het bekostigingsbesluit beoogt geen inhoudelijke wijzigingen aan te brengen.

3.4 Krachtenveld

Het verlengen van het bekostigingsbesluit heeft effect op veiligheidsregio's. De wijziging is afgestemd met de veiligheidsregio's, MinFin, de Nationale Opvang Organisatie en het Directeurenoverleg Oekraïne.

3.5 Strategie

De komende tijd wordt het volgende traject voorzien:

- 7 november DOEK – eerste bespreking
- 9 november ACMS
- 15 november MCMS
- Per 1 januari inwerkingtreding verlenging bekostigingsbesluit veiligheidsregio's

3.6 Implementatie

Aangezien de verlenging van het bekostigingsbesluit geen inhoudelijke of procesmatige wijzigingen bevat ten opzichte van de huidige regeling, zijn er geen consequenties voor de implementatie.

3.7 Communicatie

Parlement informeren via Verzamelbrief
PostbusNOO bereikbaar voor vragen

4. Informatie die zich niet leent voor openbaarmaking

4.1 Toelichting

De persoonsgegevens van de ambtenaren zijn niet openbaar ter bescherming van de persoonlijke levenssfeer. Alle overige informatie in deze nota leent zich voor openbaarmaking.

Datum
7 november 2022

Ons kenmerk
4322512